

MECANISMUL DESEMNĂRII PROCENTUALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA: PROBLEME, REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

THE PERCENTAGE DESIGNATION MECHANISM IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: PROBLEMS, REALITIES AND PERSPECTIVES

Carolina BUDURINA-GOREACII, ORCID: 0000-0003-2406-4212

*Universitatea de Stat din Moldova
Chișinău, Republica Moldova*

CZU: 336.225:061.2(478)

email: carolina.budurina@gmail.com

The percentage designation presents the action through which the natural person redirects part of the amount related to the state budget to the non-governmental sector. It is a possibility for citizens to participate in the process of apportioning the public budget, which previously was only the responsibility of the state. Therefore, in this article, the author proposes to examine the course of the percentage designation since passing this mechanism by the legal framework. It is analyzed the achievements, problems and some recommendations in order to overcome the existing gaps in the percentage designation process. For a more in-depth analysis, the author examined the annual reports of the State Fiscal Service regarding the percentage designation, legislative acts in the field, press statements of civil society representatives, website pages, articles and other relevant sources regarding the analyzed subject. In this context, it is mentioned that since its implementation the percentage designation mechanism is not perfect neither for its beneficiaries nor for taxpayers. Therefore, the recommendations highlighted in the article should be taken into account especially by the decision-making actors in the Republic of Moldova.

Keywords: *civil society organizations, citizens' participation, natural person, percentage designation mechanism, state fiscal service.*

INTRODUCERE

Prin intermediul desemnării procentuale persoana fizică redirecționează o parte din suma aferentă bugetului de stat către sectorul neguvernamental. Acest mecanism ar fi mai degrabă un instrument de democrație participativă. Adică este o posibilitate de participare a cetățenilor în procesul de repartizare a bugetului public, ceea ce anterior era doar atribuția statului. Astfel, direcționarea procentuală este nu doar o sursă alternativă de finanțare a activităților asociațiilor obștești și cultelor religioase, ci și un mod de consolidare a relațiilor dintre aceste organizații și populația Republicii Moldova, de responsabilizare și coordonare a priorităților organizațiilor cu adevărate necesități și probleme sociale [1].

Cu alte cuvinte, desemnarea procentuală reprezintă un beneficiu absolut pentru societate a apariției posibilității desemnării procentuale, care se centrează pe: susținerea sectorului neguvernamental; formarea la cetățeni și promovarea unei culturi și tradiții de filantropie și de cunoaștere a mediului de activitate a sectorului neguvernamental; crea-

rea unui motiv de concurență în plus între organizațiile necomerciale și de comunicare mai eficientă cu cetățenii. Aceasta oferă posibilitatea participării cetățenilor la repartizarea bugetului public [2, p. 161].

Acest mecanism urmărește nu doar susținerea organizațiilor, ci și sporirea vizibilității și acțiunilor lor în comunitate. Însă în cazul în care o organizație nu este cunoscută în comunitate, nu lucrează în beneficiul comunității, probabilitatea că desemnarea procentuală va fi în beneficiul ei este foarte mică. Organizația trebuie să-și facă campanie de promovare prin activitățile sale, prin acțiunile sale, ca să explice cetățeanului că el are dreptul să desemneze această sumă și deja este concurența ca să desemneze această sumă anume în favoarea acestei organizații. Educarea cetățeanului este de asemenea unul dintre scopurile societății civile. Astfel, prin intermediul desemnării procentuale are loc și educarea cetățeanului.

MATERIAL ȘI METODĂ

Pentru a efectua un studiu științific mai aprofundat, autorul a utilizat în special ca metodă analiza de conținut a documentelor. Astfel, au fost examinate rapoartele anuale ale Serviciului Fiscal de Stat privind evoluția desemnării procentuale (perioada 2017-2022). Au fost analizați următorii indicatori: numărul contribuabililor care au efectuat desemnarea procentuală; suma totală validată, precum și numărul beneficiarilor desemnării procentuale. Un interes deosebit în procesul de elaborare a lucrării noastre au prezentat și actele legislative adoptate în domeniu cu toate modificările ulterioare efectuate. Au fost cercetate declarațiile de presă ale reprezentanților societății civile, în special cu privire la problemele identificate și la criticile aduse la adresa anumitor categorii de beneficiari ai mecanismului desemnării procentuale, precum și recomandările expuse cu privire la depășirea acestor probleme. Totodată, au fost analizate paginile oficiale de internet, articole și alte surse relevante referitoare la subiectul supus cercetării.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

La 18 iulie 2014, Parlamentul a votat „Legea 2%” [3]. Potrivit legii, în perioada 1 ianuarie – 30 aprilie persoanele fizice au posibilitatea să direcționeze 2% din impozitul pe venit către o organizație sau cult religios pe care îl selectează. Cadrul legislativ mai stipulează că persoana care are două și mai multe surse de venit este obligată să depună declarația pe venit. Dacă persoana are venit dintr-o singură sursă, ea nu este obligată să depună declarația pe venit, dar dacă persoana vrea să-și exercite dreptul său la desemnarea procentuală, ea trebuie să depună declarația, adică să facă un efort în plus [4].

Desemnarea procentuală (mecanismul 2%) se face către o organizație de utilitate socială sau cult religios, selectat. Potrivit aceleiași legi, beneficiari ai desemnării procentuale sunt:

a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea

timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;

b) cultele religioase și părțile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate.

La inițiativa organizațiilor societății civile, această lege a fost modificată de Parlament la 21 iulie 2016 [5]. Scopul modificărilor a fost de a oferi condiții egale de acces, utilizare a sumelor și raportare pentru toți beneficiarii „Legii 2%”, precum și de a perfecționa mecanismul propriu-zis de desemnare procentuală.

La 30 noiembrie 2016 Guvernul a adoptat Regulamentul cu privire la desemnarea procentuală [6] care este și instrumentul de aplicare a „Legii 2%”. Regulamentul stabilește mecanismul prin care contribuabilii – persoanele fizice – pot direcționa 2% din suma impozitului lor pe venit către beneficiarii desemnării procentuale.

Un an mai târziu, în 2017, Legea 2% a fost implementată pentru prima dată și persoanele fizice, care au avut obligația de a plăti impozitele, au putut să direcționeze 2% din impozitul lor pe venit către una dintre organizațiile incluse în Lista beneficiarilor 2%. Totuși, reprezentanții mediului asociativ recomandă ca suma direcționată să fie împărțită la mai multe organizații sau contribuabilul să poată alege opțiunea alocării banilor pentru o prioritate bugetară. Astfel se ajunge la o variație mare de distribuire a fondurilor și ar fi bine ca această practică să fie luată în calcul și în Republica Moldova, așa cum aceasta există deja de mai mulți ani în alte state.

Prin Legea nr. 308 din 30 noiembrie 2018 [7] Parlamentul a transferat toate atribuțiile ce țin de Legea 2% de la Ministerul Justiției către Agenția Servicii Publice. Cu alte cuvinte, deja la 18 ianuarie 2019 cadrul legal precizează că Guvernul a introdus mai multe modificări la Regulamentul cu privire la mecanismul de desemnare procentuală [8]. Conform modificărilor operate, două momente esențiale din punctul nostru de vedere sunt interesante:

Primul aspect se referă la faptul că „Beneficiarii desemnării procentuale pot solicita Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire la numărul persoanelor și localitatea din care provin contribuabilii persoane fizice care au direcționat desemnările procentuale în folosul acestora. Informația despre contribuabilii persoane fizice care au efectuat desemnarea procentuală este confidențială”.

Atunci când organizațiile societății civile nu cunosc profilul contribuabililor care le direcționează 2% din impozitul lor pe venit, le este dificil să construiască o relație de încredere cu aceștia [9, p. 8-9]. Astfel, includerea acestui aspect în lege ar putea contribui la faptul ca organizațiile beneficiare să tragă anumite concluzii de *ordin organizațional intern*, și anume: cât de cunoscută, credibilă și transparentă este pentru cetățenii dintr-o anumită localitate. În ce privește *impactul extern*, aceasta ar demonstra în ce măsură cetățenii din localitatea „X” au rămas mulțumiți de implimentarea anumitor acțiuni și/sau așteaptă schimbări ce urmează a fi efectuate pentru comunitatea lor. În acest sens legea a fost bine gândită și sperăm că organizațiile beneficiare nu întâmpină dificultăți în obținerea informației necesare de la Serviciul Fiscal de Stat, atunci când acestea o solicită.

Cel de-al doilea punct stipulat în lege, care este la fel de important din punctul nostru de vedere, se referă la faptul că „Contribuabilul persoană fizică poate solicita Serviciului Fiscal de Stat informații privind validarea desemnării efectuate de către acesta sau motivele nevalidării. Serviciul Fiscal de Stat va notifica contribuabililor abonați la serviciile electronice fiscale statutul desemnării, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat”. Altfel spus, odată ce persoanele fizice au decis să redirecționeze cele 2% din impozitul pe venit către o anumită organizație sau cult religios, este evident faptul ca acestea să fie la curent cu întreg procesul de desemnare procentuală, adică dacă au ajuns banii lor la destinatar și, ulterior, unde au fost cheltuiți.

Statisticile oficiale arată că mecanismul are un potențial semnificativ de a diversifica sursele de finanțare pentru societatea civilă și de a crește bugetele organizațiilor. O scurtă retrospectivă a parcursului desemnării procentuale este prezentată în tabelul de mai jos [10]:

Parcursul desemnării procentuale în Republica Moldova

Nr. d/o	Anul	Numărul contribuabililor care au efectuat desemnarea procentuală	Suma totală validată	Numărul beneficiarilor desemnării procentuale
1	2017	21204	2 821 243,60	302
2	2018	28388	5 631 042,36	393
3	2019	35937	7 691 666,30	504
4	2020	26776	5 816 737,19	534
5	2021	34805	9 151 236,11	665
6	2022	34955	9 958 023,66	710

Sursa: Raportul statistic. Disponibil: <https://sfs.md/ro/pagina/desemneaza-2> [Accesat: 20.08.2023]

Dinamica arată că cetățenii Republicii Moldova sunt solidari și sumele direcționate sunt în creștere, cu excepția anului pandemic 2020. Potrivit ultimelor date făcute publice de Inspectoratul Fiscal, în 2021 se atestă un record, suma banilor direcționați către ONG-uri crescând considerabil, la fel și numărul contribuabililor care fac uz de acest mecanism [11]. În anul 2022 suma totală validată a atestat și ea o ușoară creștere, la fel și numărul beneficiarilor a crescut față de anul 2021.

Deși resursele suplimentare ale organizațiilor societății civile sunt adesea dedicate rezolvării problemelor sociale din comunitățile locale, anume organizațiile necomerciale ce activează la nivel local nu acumulează resurse financiare suficiente de pe urma desemnării procentuale. Puține dintre ele se înregistrează în lista de beneficiari ai desemnării procentuale, ori cetățenii din localitățile rurale nu sunt destul de informați despre această oportunitate. Totodată, trebuie să se ia în considerare și decalajul angajării persoanelor în

câmpul muncii la nivel rural față de cei care activează în orașele mai mari. Iar acest fapt de asemenea influențează asupra sumelor acumulate pentru organizațiile locale/comunitare.

Redirecționarea procentuală este completată și depusă de către persoanele fizice odată cu declarația anuală cu privire la impozitul pe venit, iar anul 2022 a fost cel de-al șaselea an în care persoanele fizice plătitoare de impozite din Republica Moldova au avut dreptul de a redirecționa 2% din impozitul lor pe venit către o organizație necomercială sau o entitate religioasă. Veniturile obținute de organizațiile societății civile prin mecanismul de desemnare procentuală s-au ridicat în anul 2022 la peste 480 de mii de euro. Este cea mai mare valoare anuală desemnată, însă mecanismul este departe de a-și îndeplini potențialul maxim, în special atunci când este vorba despre societatea civilă de nivel local. Practic doar 5-6% dintre contribuabilii cunosc despre existența acestui mecanism [12].

În anul 2022, 710 asociații, fundații, instituții private și culte religioase au beneficiat de desemnare procentuală. Datele arată că cele mai multe desemnări cu cele mai mari sume au fost desemnate pentru organizațiile cu sediul în municipiul Chișinău. Cu alte cuvinte, circa 60%, adică 427 din 710 organizații au fost beneficiari ai desemnării procentuale din 2022, iar această direcționare s-a făcut către organizațiile necomerciale din Chișinău. Acest fenomen poate fi argumentat prin faptul că ar fi mai transparente, cunoscute, sunt mai credibile în fața cetățenilor, precum și că desfășoară activități care au impact mai mare asupra populației. Restul 40% din suma totală acumulată au ajuns către organizațiile înregistrate în celelalte raioane ale țării.

Pe dimensiunea geografică a țării, Raportul statistic din anul 2022 arată că în municipiul Bălți 1300 de contribuabili au direcționat 324 515 lei, în raionul Drochia 1137 de contribuabili – 267 642 lei, în municipiul Chișinău 8934 de contribuabili – 4987 307 lei și, respectiv, în Ceadâr-Lunga, 2022 de contribuabili au direcționat 293 046 lei.

Din cele menționate mai sus observăm că reprezentanții mediului asociativ din localitățile rurale ale țării urmează să-și intensifice acțiunile de promovare a imaginii lor în rândul cetățenilor, astfel ca acestea să fie mai convingătoare, atrăgătoare și credibile. Organizațiile deja înregistrate sunt îndemnate să comunice mai activ cu potențialii contribuabili de la care ar putea beneficia de cele 2%. Se consideră că anume organizațiile care au beneficiat de resurse importante au fost active în promovarea activităților pe care le desfășoară. Anume aceasta face diferența dintre cei care beneficiază de mai mulți bani și cei care beneficiază de mai puțini. Organizațiile mai sunt îndemnate să-și îmbunătățească transparența, să publice anual rapoartele de activitate și cele financiare, în care să includă o rubrică despre suma de bani de care au beneficiat prin „mecanismul 2%” și dacă acești bani au fost folosiți conform scopurilor statutare [13].

Pentru a evita ca majoritatea organizațiilor societății civile cu sediul în Chișinău să obțină cea mai mare sumă de bani de pe urma desemnării procentuale, o recomandare ar fi ca contribuabilii dintr-o anumită regiune să redistribuie 2% din impozitul plății statului anume pentru organizațiile înregistrate în acea zonă [14].

De asemenea, majoritatea resurselor sunt concentrate în patru tipuri de organizații. Este vorba despre organizații cu profil de protecție socială, cultele religioase, urmate de

organizațiile de sport și organizațiile de caritate și sănătate. Aceste organizații colectează mai mult de 80% din toate resursele. Respectiv, organizațiile de alt profil, cum ar fi cele educaționale, au cu mult mai mică marja de utilizare a resurselor. Astfel, reprezentanții mediului asociativ consideră că pe lista beneficiarilor ar trebui să fie și instituțiile de învățământ, acestea ar putea folosi mecanismul 2% pentru a completa fondul școlar [15].

Beneficiarii mici primesc până la 15 lei pe an prin acest mecanism, cele mijlocii – de la 1000 la 15 000 de lei, iar cele mari ajung și la 700 000 de lei anual. Problemele menționate de acestea țin de administrarea fondurilor și procesul de raportare pe mecanism. Cea mai mare sumă primită de o organizație în 2022 a fost de 550 249,46 lei, ceea ce reprezintă aproximativ 5,5% din suma totală validată. Beneficiarul acestei sume este Asociația Obștească a Veteranilor și Pensionarilor Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova. Organizația a beneficiat de cea mai mare sumă de desemnare al șaselea an consecutiv. Se atestă un conflict de interese atunci când organizația responsabilă pentru distribuția banilor acumulați prin „mecanismul 2%” este și beneficiară indirectă. Or, foarte multe organizații au raportat că membrii structurilor de forță sunt administrativ „motivați” de șefi să aloce cele 2% organizației respective. Astfel, reprezentanții mediului asociativ au început să critice și să vină cu unele recomandări privind schimbarea acestei situații. Unii recomandă să se interzică OSC-urilor afiliate instituțiilor publice să beneficieze de „mecanismul 2%”. Sau să li se interzică angajaților instituțiilor publice să facă această redistribuire către OSC-urile afiliate și să existe un control transparent [16].

Făcându-se referință la numărul contribuabililor persoanelor fizice, care au efectuat desemnări în anul 2022 după vârstă, raportul statistic al Serviciului Fiscal de Stat mai arată că dintre cei cu vârsta cuprinsă între 18-30 de ani au fost 4255 de contribuabili, 31-50 de ani – 18276 de contribuabili, 51-70 de ani – 11936 de contribuabili și, respectiv, mai mare de 70 de ani – 488 de contribuabili. Observăm, totodată, și canalele prin care au fost depuse declarațiile din anul 2022: electronic – 8255 de contribuabili, pe suport de hârtie 26700 de contribuabili. Se menționează că anul 2023 este ultimul an în care redirecționarea procentuală se poate face pe suport de hârtie la orice direcție de deservire a Serviciului Fiscal de Stat, până pe 30 aprilie 2023. Începând cu anul 2024, redirecționarea procentuală, pentru anul 2023, va putea fi făcută doar electronic, prin depunerea online a declarației cu privire la impozitul pe venit.

În ce ține de situația la nivel intern a organizațiilor necomerciale beneficiare ale desemnării procentuale, reprezentanții mediului asociativ la fel au identificat unele lacune. Acestea au menționat că în multe cazuri costurile de administrare a bugetului acumulat prin „mecanismul 2%” depășește beneficiile pe care acesta l-ar putea oferi. Propunerea este crearea unui mecanism ca beneficiarii să poată direcționa fondurile primite către alte organizații care acumulează sume mai mari. Sau să fie extinsă perioada de raportare pentru banii acumulați. La moment această perioadă este de doi ani. De asemenea, se cere oferirea de către bănci a unui cont gratuit pentru mijloacele financiare distribuite prin „mecanismul 2%”. O recomandare ține de simplificarea metodei de raportare a veniturilor obținute prin mecanism. Actualmente, procedura este complicată și este aceeași

pentru organizația care acumulează anual 700000 de lei și cea care acumulează 7 lei. Din acest motiv, multe organizații ar dori să renunțe la acest mecanism. O altă problemă ar ține și de Raportarea modului de utilizare a fondurilor parvenite din desemnarea procentuală. Rapoartele vin în format PDF, date care nu pot fi dezagregate. Se propune schimbarea formatului. Datele să nu mai vină pe platformele instituțiilor publice, ci să fie încărcate toate rapoartele pe o singură platformă [17].

Dat fiind faptul că puține organizații sunt beneficiare ale desemnării procentuale, dacă luăm în considerare că în țara noastră sunt înregistrate peste 14000 de organizații ale societății civile, credem că este oportun ca organizațiile care nu s-au înregistrat până la acest moment să se înregistreze și să beneficieze de posibilitatea de atragere a acestor surse financiare de venit.

CONCLUZII

Deși legea a fost adoptată pentru prima dată în anul 2014 și pusă în aplicare în 2017, totuși în cei 6 ani de implementare, mecanismul desemnării procentuale nu este perfect nici pentru beneficiarii acestuia, nici pentru contribuabili. De aceea, recomandările evidențiate în articol ar trebui să fie analizate și luate în considerare în special de către actorii decizionali din Republica Moldova.

Referințe:

1. Tinerii și desemnarea procentuală sau de ce să direcționezi 2% pentru CNTM. Disponibil: <https://cntm.md/news/tinerii-%C8%99i-desemnarea-procentual%C4%83-sau-de-ce-s%C4%83-direc%C8%9Bionezi-2-pentru-cntm/> [Accesat: 02.08.2023]
2. MALECA, I., PRODAN, D.J. Desemnarea procentuală- o nouă sursă de finanțare pentru organizațiile necomerciale. În: *Conferința științifică internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”*. Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, 7 iunie 2017, Volumul I, p. 159 – 161.
3. Legea Parlamentului pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. 158 din 18.07.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2014, nr. 247-248/568.
4. Cu DREPTUL – #3 Organizațiile societății civile din R. Moldova – lege nouă și provocări, Publicat la 02.05.2022. Disponibil: <https://ecofm.md/2022/05/12/cu-dreptul-3-organizatiile-societatii-civile-din-r-moldova-lege-noua-si-provocari/> [Accesat: 23.08.2023]
5. Legea Parlamentului pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr. 177 din 21.07.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2016, nr.256-264.
6. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanis-

- mul desemnării procentuale nr. 1286 din 30.11.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2016, nr.416-422.
7. Legea Parlamentului pentru modificarea unor acte legislative, nr. 308 din 30.11.2018. În: *Monitorul oficial al Republicii Moldova*, 2018, nr.441-447.
 8. Hotărîrea Guvernului pentru modificarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, nr. 8 din 18.01.2019. În *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2019, nr.22-23.
 9. MACRINICI, S., CHIRTOACĂ, I. *Impactul Legii 2% asupra durabilității financiare a organizațiilor societății civile*. Document de Politici. Mai 2015. 16 p.
 10. Raportul statistic. Disponibil: <https://sfs.md/ro/pagina/desemneaza-2> [Accesat: 20.08.2023]
 11. CECIRLAN, D. *OSC-urile neînregistrate ca beneficiar al „mecanismului 2%” sunt îndemnate să o facă*. Publicat la 22 februarie 2022. Disponibil: <https://www.consiliuon.md/osc-urile-neinregistrate-ca-beneficiar-al-mecanismului-2-sunt-indemnate-sa-o-faca/> [Accesat: 25.08.2023]
 12. Campanie de promovare a mecanismului de desemnare procentuală – Legea 2%. Publicat la 09.03.2023. Disponibil: https://www.ipn.md/ro/campanie-de-promovare-a-mecanismului-de-desemnare-procentuala-legea-7967_1095683.html [Accesat: 27.08.2023]
 13. CECIRLAN, D. *OSC-urile neînregistrate ca beneficiar al „mecanismului 2%” sunt îndemnate să o facă*. Publicat la 22 februarie 2022. Disponibil: <https://www.consiliuon.md/osc-urile-neinregistrate-ca-beneficiar-al-mecanismului-2-sunt-indemnate-sa-o-faca/> [Accesat: 25.08.2023]
 14. 30% din alocațiile desemnate prin „mecanismul 2%” ajung la 1% din beneficiari. Publicat la 21.02.2022. Disponibil: https://www.ipn.md/ro/30-din-alocatiile-desemnate-prin-mecanismul-2-ajung-la-7967_1087981.html [Accesat: 25.08.2023]
 15. CECIRLAN, D. *Organizațiile afiliate structurilor de stat sunt în topul beneficiarilor „mecanismului 2%”*. Publicat la 22 februarie 2022. Disponibil: <https://www.consiliuon.md/organizatiile-afiliate-structurilor-de-stat-sunt-in-topul-beneficiarilor-mecanismului-2/> [Accesat: 24.08.2023]
 16. 30% din alocațiile desemnate prin „mecanismul 2%” ajung la 1% din beneficiari. Publicat la 21.02.2022. Disponibil: https://www.ipn.md/ro/30-din-alocatiile-desemnate-prin-mecanismul-2-ajung-la-7967_1087981.html [Accesat: 25.08.2023]
 17. Decide unde să meargă 2% din impozitul tău pe venit! A fost lansată o campanie de informare dedicată desemnării procentuale. Publicat la 13.03.2023. <https://crjm.org/decide-unde-sa-mearga-2-din-impozitul-tau-pe-venit-a-fost-lansata-o-campanie-de-informare-dedicata-desemnarii-procentuale/> [Accesat: 17.08.2023]